

Opgave 1. Anti of juist niet? AM

Na de kredietcrisis van 2009, die voortduurde tot en met 2012, kwam eindelijk een periode van licht herstel.

Bron 1. Gegevens van de Nederlandse economie 2010 - 2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
BBP Nederland in miljarden €	631,5	642,9	645,2	652,7	663	676,5
mutatie BBP tov voorgaand jaar	2,3%	1,8%	0,4%	1,2%	1,6%	2,0%
staatsschuld in mld €	373	394	426	441	454	467
mutatie staatsschuld tov voorgaand jaar	6,9%	5,6%	8,1%	3,5%	2,9%	2,9%

- Leg uit dat de snelle toename van de staatsschuld in 2012 veroorzaakt kan zijn door de werking van automatische stabilisatoren.

Omdat de economie minder hard groeide dan de arbeidsproductiviteit (terwijl ook de beroepsbevolking nog groeide), betekende dat een toename van de werkloosheid. Dat betekent dat de overheid minder belastingen binnen kreeg terwijl ze meer aan sociale uitkeringen uitgaf.
- Leg uit waarom er sprake is van cyclisch begroten door de overheid in het jaar 2010.

Het BBP groeide harder dan de trend, dus er was sprake van een hoogconjunctuur. Maar in datzelfde jaar groeide de overheidsuitgaven nog veel sterker. Dat is dus met de cyclus mee handelen.
- Leg uit dat in 2011 de bestedingen van de overige sectoren in Nederland, vermoedelijke een negatieve groei vertoonde.

De groei van de economie was maar 1,8% terwijl de overheidsuitgaven met 5,6% stegen. Omdat de overheid ongeveer 30% van het BBP bepaalt werd de groei dus volledig door de overheid veroorzaakt. Dan moeten de andere sectoren samen geen groei of een negatieve groei hebben gehad.
- Was er in 2013 sprake van cyclisch of anticyclisch begrotingsbeleid? Leg uit waarom.

Anticyclisch. De groei was onder de trend (laagconjunctuur) terwijl de overheidsuitgaven fors meer groeiden dan 2%.